

PAS OP DE PLAATS

Kadernota, 02-07-2025

Voorzitter, voor ons ligt de kadernota 2025, een kadernota waarvan we helaas niet vrolijk van worden.

Het is al meerdere malen genoemd, het rampjaar 2026, het ravijnjaar 2026 en zo kunnen we nog een tijdje doorgaan.

In deze kadernota is ervoor gekozen om 2025 sluitend te maken en de volgende jaren voorlopig maar de boel de boel te laten. Daarbij moet ook nog gezegd worden, dat om 2025 sluitend te maken, daar waar nodig, er reserves structureel worden ingezet. We snappen deze constructie voor 2025, maar als we dit voor de komende jaren ook gaan inzetten, is de reserve binnen 6 jaar op. Door Rijksmiddelen, die beschikbaar kwamen voor o.a. de opvang van Oekraïners, is deze begroting nu toch sluitend.

In plaats van maatregelen zoeken, kiezen we voor interen en als we maatregelen willen noemen en ik citeer de wethouder uit het Peelbelang van 20 juni: "Anders moeten we maar wat taken terug gaan geven aan het Rijk. Dan moeten ze die zelf maar gaan uitvoeren". Einde citaat.

Voorzitter, dit getuigt niet van deugdelijk financieel beleid, dit is kortzichtig en leidt tot niets.

'Gedreven door Passie en Ambitie' is de naam van het coalitieakkoord van het college, of kunnen we niet beter zeggen 'was' de naam. Uit deze kadernota blijkt dat in ieder geval geenszins.

Het resultaat van de tussenbalans laat zien, dat er meer geld mee gemoeid is, dan in het coalitieakkoord naar voren is gekomen. Is e.e.a. niet te ambitieus?

Het plan Loverveld is in voorbereiding, maar zou dit niet beter uitgesteld kunnen worden (en verder vereenvoudigd) We hebben nu niet de middelen. Het proces voor de binnensport is wat ons betreft buitensporig groot opgezet. Ook hier kan gekeken worden, of dit niet eenvoudiger (en wellicht sneller, doch zorgvuldig) kan. Wij pleiten er wel voor, dat de binnensportaccommodatie prioriteit krijgt, want hier heeft de hele Astense bevolking profijt van.

De front-office van het sociaal team is niet voor iedereen duidelijk zichtbaar. Daar kan nog vooruitgang in geboekt worden.

Zien we het plan van aanpak voor de toekomst op gezond en actief leven terug in de kadernota?

Ook de opzet rondom de centrumvisie roept meer vragen op dan dat het antwoorden oplevert. Het centrum bruist op dit moment helemaal niet en de ondernemers zien met argusogen uit naar de nabije toekomst.

Een doorn in het oog is de mobiliteit richting Eindhoven. Daar zou meer nadruk op mogen liggen. Niet ons hiervoor alleen regionaal sterk maken, maar ook vanuit onze eigen gemeente.

De indexering (zie pag 8) van de lasten van de inwoners gaat 7,5% omhoog, omdat we niet hebben opgelet de afgelopen jaren qua indexering. Een belangrijke doelstelling van Algemeen Belang is om de lasten voor de inwoners in de hand te houden. Daar voldoet deze verhoging niet aan.

Nieuwe wensen:

Het blijft lastig om integrale afwegingen te maken, omdat we niet weten hoe de financiële situatie eruit ziet de komende jaren.

Aan de hand van de 4 programma's zullen wij u meenemen in onze wensen en bedenkingen.

1. Bestuur en Veiligheid

Oftewel: Goedbestuur op z'n Astens. Dat moet zeker het uitgangspunt zijn, want Astenaren kunnen ook goed besturen. Dat betekent volgens Algemeen Belang ook dat we op verschillende punten beter in kunnen zetten op lokaal, dus waarom inzetten op 'Arbeidsstrategie in de Peel' (€75.000,00) of een 'Programmamanagement Peelagenda' (€ 56.000,00). Wij zouden van het college willen horen, wat er tot nu toe gerealiseerd is qua doelen met betrekking tot programmamanager en ondersteuning Peelagenda. Wat merken de inwoners van Asten hiervan? Wat Algemeen Belang betreft is het inzetten op lokaal Integraal veiligheidsbeleid een goede zaak en dat mag geld kosten.

2. Ruimtelijk Domein

Asten is een aantrekkelijke gemeente om te wonen en te werken. De uitvoering van de woonplannen van het vorige college zijn dan ook flink ten uitvoer gebracht, maar er is meer nodig gezien de plannen in onze regio.

In de kadernota staat dat de uitvoering van de woonvisie nu vooral formatieve inzet behelst. Het is niet uit te sluiten, dat in de toekomst een financiële aanvraag voor middelen nodig is om de projecten uit de woonvisie te kunnen uitvoeren. Het college geeft aan dat op dit moment nog niet concreet is, hoeveel hiervoor nodig is. Wanneer weet u dit wel en wat is dan het proces omtrent de uitvoering van de woonvisie, gezien de onzekere financiële situatie?

Dit geldt voor alle opgestelde visies en beleid, denk aan centrumvisie, nieuw speelbeleidsplan, nog op te stellen horecabeleid e.d.

Waarom gaan we daar nu formatie voor inzetten, terwijl wij de capaciteit hard nodig hebben voor andere taken en er toch nog geen geld is om deze onderwerpen de komende jaren uit te voeren? Graag een toelichting hierop.

Willen we Ommel echt laten groeien, dan moeten we over sloten durven springen en soms het verleden laten inhalen door het heden. Willen we de leefbaarheid (school en verenigingsleven) van Ommel behouden, dan zullen er keuzes gemaakt moeten worden die voor sommigen niet zijn, wat ze graag zouden willen, maar die wel ten goede komen aan de gemeenschap van Ommel.

Voorzitter, vanuit de media hebben we vernomen, dat het nieuwe bedrijventerrein in Helmond/Someren veel geld gaat kosten. Moeten wij als gemeente Asten daar ook aan meebetalen?

Algemeen Belang heeft het gevoel, dat dit college geen affiniteit heeft met ondernemers. We zien geen uitbreiding van bedrijventerreinen, terwijl hier wel behoefte naar is. Voorzitter, kan er ruimhartiger worden omgegaan met aanvragen van bedrijven in onze gemeente? Dat is toch de basis van ons financieel welzijn.

Vitaal buitengebied

Wat betreft een Vitaal buitengebied vindt u ons aan uw zijde. Agrariërs een perspectief bieden, moet het uitgangspunt zijn. Daarom is het voor ons onbegrijpelijk, dat u voornemens bent om nota bene arbeidsmigranten die bij een bedrijf in het buitengebied werken naar elders te verplaatsen. Vraag aan de wethouder: Wat zijn de mogelijkheden om hier wél ruimte voor te bieden?

Klimaat, energie en circulariteit

Dit is een hot item, dat zeker aandacht verdient, maar niet ten koste van alles. Een gezonde afweging is een must om iedereen mee te krijgen. Wat ons minder bekoord, is dat hier weer een samenwerkingsverband om meer geld vraagt. Wanneer houdt het eens op, is de vraag die we ons al jaren stellen. Ook de aanpak van wegen is noodzakelijk om niet verder achterop te raken, zodat het misschien nog meer moet gaan kosten in de toekomst.

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Asten staat al jaren bekend om ons aantrekkelijke centrum. Mensen van buiten Asten weten ons te vinden en dat is goed voor de Astense horeca en andere ondernemers.

Vernieuwen op zijn tijd moet, om die aantrekkelijkheid te houden, maar ga geen dingen doen, waarbij u bij voorbaat weet dat ondernemers of anderen in het harnas gejaagd worden. Die aantrekkelijkheid zit ook in het goed onderhouden van het centrum. Er staat nogal wat te gebeuren in het centrum de komende tijd. Wat gaat dat doen met de bereikbaarheid en aantrekkelijkheid?

Worden de buurtgenoten meegenomen en geïnformeerd rondom de verbouwplannen van o.a. de Midas?

Proces omgevingswet

De omgevingswet is 1 januari 2024 ingevoerd. In de kadernota geeft u aan, dat Asten al in de geest van de wet werkte voor invoering van de wet. Wat wordt hiermee bedoeld en merken onze inwoners al iets van het werken via de wet? Het zou voor inwoners dan makkelijker moeten worden om hun plannen te realiseren.

3. Sociaal Domein

Enige tijd geleden spraken we nog van het redelijk in de hand hebben van de kosten in dit domein. Nu moeten we helaas constateren dat links en rechts de kosten weer flink oplopen en ook hier weer als eerste bij een samenwerkingsverband (GR Peeltgemeenten). Wanneer steken deze samenwerkingsverbanden de hand niet eens in eigen boezem in plaats van iedere keer weer geld vragen? Ook de jeugdzorg loopt weer gierend uit de klauwen.

Het argument 'zwaardere problematiek' kunnen we niet plaatsen. Dit wordt iedere keer gebruikt wanneer er sprake is van hogere kosten.

We leven in onzekere tijden. Dan past het ook om kritisch te kijken óf en wanneer kosten gemaakt moeten worden. Algemeen Belang wil graag grip houden op het sociaal domein en daar waar nodig aanpassen. Hoe houden wij op deze manier grip op het sociaal domein? Graag een toelichting hierop.

We stellen een projectleider 'versterken sociale basis' aan bij voorkeur voor 2 jaar voor het lieve sommetje van € 68.250,00. Is het niet beter om voorlopig een Projectleider 'versterken financiële basis' aan te stellen om te kijken of deze Projectleider 'versterken sociale basis' over een paar jaar aangesteld kan worden?

Daarnaast vragen wij ons af, als deze sociale basis is gerealiseerd en dit in de lijn van het sociale teams wordt weggezet, of er dan formatie bij moet óf dat we dan efficiency-slagen hebben gemaakt.

4. Financiën, Control en Economie

Voorzitter, in onze inleiding hebben we als Algemeen Belang kenbaar gemaakt dat we absoluut niet tevreden zijn omtrent het beheer van de financiën van de gemeente Asten.

Er wordt naar de makkelijkste weg gekeken, namelijk de weg naar de Algemene Reserve. Onze solvabiliteit zakt naar 35 % en is nog voldoende. Wat gebeurt er als we nog verder zakken?

We indexeren maar omdat de inkomsten achtergebleven zijn. Nee voorzitter, dat komt omdat we degelijk financieel beleid hebben gevoerd, wat we helaas niet terugzien in deze kadernota.

Gezien dit financiële beleid, voorzitter, maken we ons ook zorgen over de budgetten van de lopende projecten. Moeten we ons zorgen maken of die weer overschreden worden?

Samenvattend

Al met al voorzitter, zijn we niet te spreken over de ons voorliggende kadernota. We blijven ons zorgen maken over de komende jaren. In de kadernota staat dat de ontwikkelingen nauwlettend worden gevolgd en dat we ons gezamenlijk, dus ook met de gemeenteraad, gaan voorbereiden om scenario's voor de toekomst uit te werken. Wij zijn erg benieuwd hoe dit proces gaat verlopen en zouden graag een toelichting hierover krijgen.

Wij wensen het college en de ambtelijke organisatie veel succes bij het opstellen van de begroting 2025-2028. Wij zien dan graag een bijlage van de risico's tegemoet, die op ons af gaan komen de komende jaren.

Tot zover in eerste termijn.

Namens de Fractie Algemeen Belang,

P. Bakens
P. Verbakel
F. v.d. kerkhof
L. Vossen